

EVOLUCIÓ DE LA CÈL·LULA CONJUNTIVA DE LA PILOSITAT PLACENTÀRIA FINS AL TIPUS D'HEMATIE EMBRIONARI

per

PERE DOMINGO

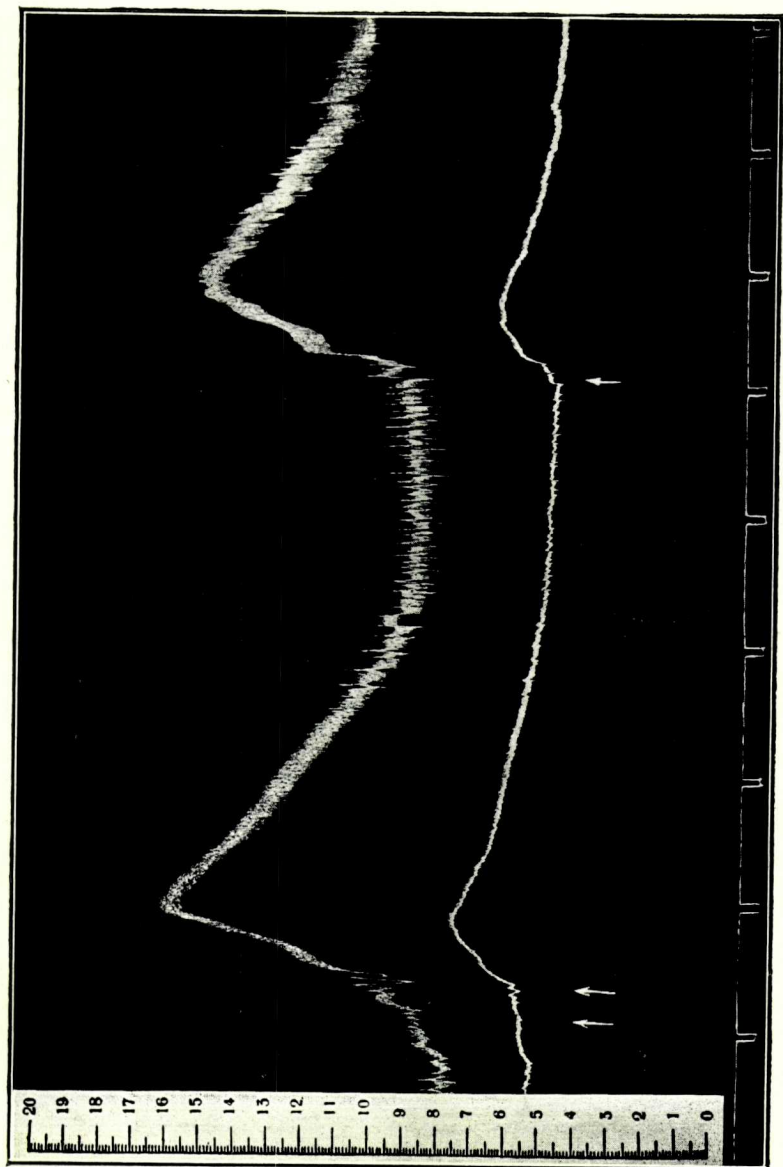
Les cèl·lules conjuntives de l'estroma de la pilositat placentària tenen totes, en els primers temps de desenrotllament ovular, una morfologia idèntica. La secreció interna, abundantíssima, de les capes sincicial i de Langhans, vessada en els espais del teixit mesenquimatós, fan que les diferenciacions i divisions successives de diferents generacions d'aquestes cèl·lules, adaptant-se al medi, prenguin aquella disposició anatòmica més en harmonia amb les circumstàncies externes. L'estroma de la pilositat està constituït, doncs, en una fase ja avançada de desenrotllament, per cèl·lules fixes i cèl·lules emigrants. Aquestes darreres són les que constitueixen les cèl·lules sanguínies de la segona circulació de l'embrió (1).

L'evolució des de cèl·lula fixa a cèl·lula migratriu i cèl·lula hemàtica embrionària té lloc seguint les següents varietats intermèdies d'adaptació a condicions fisiològiques diferents:

1.er període: *D'inflament i recolliment de les expansions*

---

(1) Vegi's P. DOMINGO: *La placenta, òrgano hematoformador* (*Revista Española de Obstetricia y Ginecología*, núm. 48, any IV, 1919).

GRÀFICA 9.ª (continuació de l'experiment anterior). A les II hores i 56', vagotomia bilateral; a les II hores i 58', dues punccions bulbars; a les 12 hores i 50', nova punció. Temps en minuts.

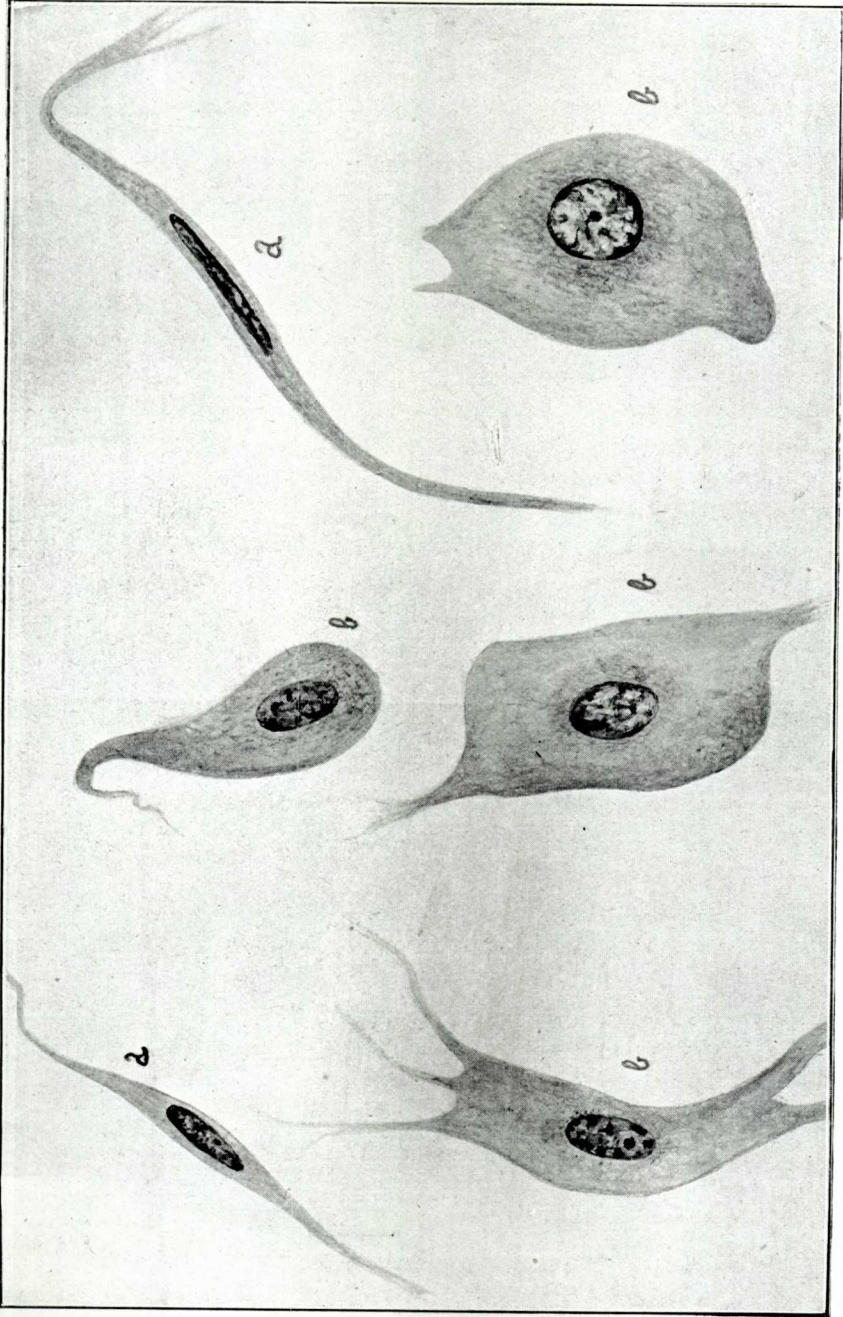

Fig. 1.ª — Cèl·lules del estroma de la pilositat placentària en estat conjuntiu, tipus (a); i en estat de retracció de les prolongacions protoplàsmiques (b).

P. Domingo i Duran Reynals.

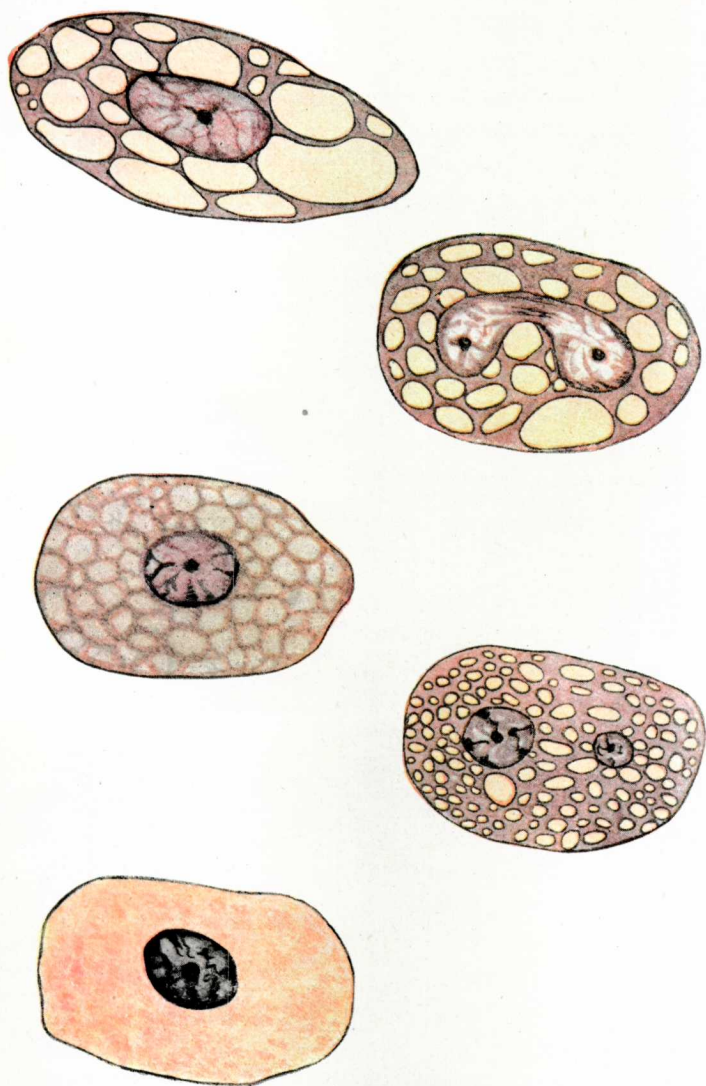

Fig. 2.ª — Fases de vacuolització i divisió directa de les cèl·lules de la pilositat placentària.

P. Domingo i Duran Reynals.

Fig. 3.ª — Fases de plasmòdia i cèl·lules gegants.

P. Domingo i Duran Reynals.

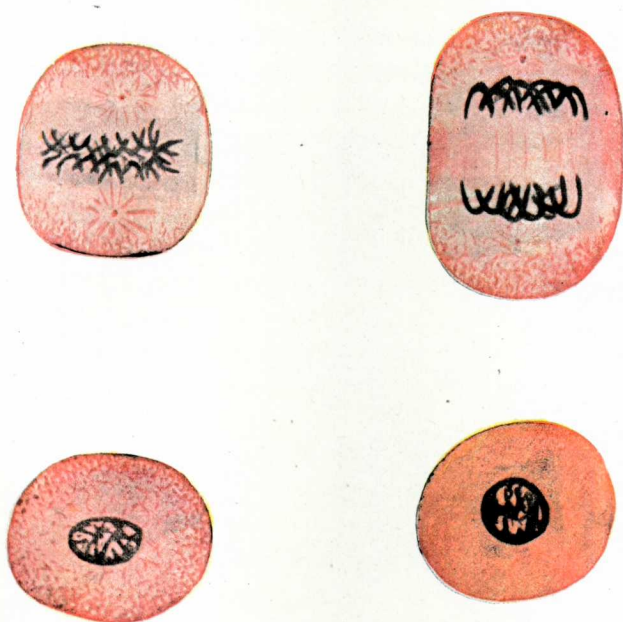

Fig. 4.ª— Fase de divisió kariokinètica i hemoglobinització fins arribar a hematie embrionari.

protoplàsmiques de les cèl·lules estromatoses. — Es veu les cèl·lules carregar-se de materials nutritius de reserva patentats per la granulació del protoplasma; granulacions que cada vegada es fan més grosses i que augmenten en gran manera el volum de la cèl·lula.

2.ª període: *De divisió directa de les cèl·lules granuloses.* — Les cèl·lules que han assolit el període anterior, arriba un moment en què es divideixen, i no és infreqüent veure mases plasmodials constituïdes per diversos nuclis i que corresponen a una cèl·lula que no ha acabat el cercle complet de la seva divisió.

3.er període: *De cèl·lules amb petites granulacions i de divisions karioquinètiques.* — A mesura que les generacions successives de cèl·lules es van adaptant a les condicions especials del medi, deixen d'emmagatzemar les grans quantitats de substàncies dels primers tipus, i es veuen cèl·lules amb granulacions petites que es divideixen ja en divisió karioquinètica.

4.^{rt} període: *D'hemoglobinització.* — Les granulacions, cada vegada més petites, agafen fortament l'eosina, i arriba un moment en què resten gairebé invisibles, donant al protoplasma cel·lular l'aspecte vermell i fosc de les cèl·lules hemoglobíniques. Aleshores la cèl·lula és constituïda per un nucli completament esfèric i molt cromàtic, amb un protoplasma que s'impregna fortament pels colorants àcids.

Es el tipus de la cèl·lula sanguínia nucleada primitiva, del qual restaran elements fins a la vida extrauterina.

Laboratori d'Obstetrícia de la Universitat de Barcelona.